

Шта се дешава на северу Косова? Стижу неке лоше вести, шеф Еулекса изражава забринутост, неким људима је угрожена безбедност... Шта се то дакле дешава на северу?

– Приметно је повећање тензија и већи број инцидената на северу, које истражују локална полиција и Еулекс, али још увек немамо никакав конкретан резултат. Немамо идентификоване кривце нити јасан мотив. Оно што се може закључити јесте да су мете најчешће неки људи који имају везе или контакте са привременим институцијама у Пристини.

Оваква ситуација на Северу за резултат има појачану кампању од стране косовских Албанаца и дела међународне заједнице. Појачана је реторика, север се описује као нестабилно место, црна рупа, незаконо, а то у политичком смислу слаби позицију Срба са севера, али и позицију Србије уопште. Ради се о директном поткопавању наше позиције уочи преговора са преставницима косовских Албанаца.

Ради се о директном поткопавању наше позиције уочи преговора са преставницима косовских Албанаца.

Коме би то могло да одговара?

– Могло би да одговара многим, али се не треба треба трошити у размишљању о томе, већ то зауставити одлучном акцијом свих надлежних органа. Јасна и недвосмислена осуда од стране политичких представника – била би од велике помоћи.

Постоје спекулације да то раде некакве криминалне групе које су можда у вези са неким политичарима са севера, а и да то можда раде Албанци или неко за њих, јер испада да су они страна којој то највише одговара?

– Ја не желим да спекулишем. То је посао који полиција мора да обави и то брзо и ефикасно. У граду какав је Митровица, малом месту од око 4 квадратна километра, где свако свакога зна – то не би требало да буде тешка загонетка. Раније су се инциденти догађали у глуво доба, око 2 или 3 иза поноћи, а сад су почели и много раније, што значи да више нема правила. Нормално је очекивати да локална самоуправа преузме велики део одговорности за ово стање и узме учешће у решавању проблема. Нажалост, управо у оваквој ситуацији имамо и кризу локалне власти, што додатно оптерећује ситуацију, па се народ у Митровици осећа несигурно. А цела ствар даје све више аргумената за појачано присуство међународних мисија, ствара утисак „ванредног стања“ и то ремети свакодневни живот Срба. Због тога мислим да је боље подржати КПС и Еулкс да успоставе пређашње стање. Ако сами не средимо ситуацију, дајемо прилику неком другоме да се укључи “на свој начин” .

Кад се прича о дестабилизацији севера, често се кроз ту причу провуче и она прича о некаквој олуји. Да ли је то могуће у виду некакве акције КПС-а, специјалаца и акција КПС специјалаца и мера какве је пре неког времена поминао Бајрам Реџевић?

– Не верујем да се тако нешто може догодити северној Митровици. Ту је превелика концентрација Срба, превише је напетост, превише је оружја, а тога су свесни и они који о таквој авантури сањају или причају. . Таква интервенција би могла да има несагледиве последице, нико не може да предвиди како би се та ситуација развијала, и мислим да сви изгубили, тј. нико не би добро прошао.

Сви треба да се уздрже од било каквог насилног акта, једностраних потеза и тешке реторике која прија радикалним круговима, али код обичног народа изазива зебњу и узнемиреност.

Сви треба да се уздрже од било каквог насилног акта, једностраних потеза и тешке реторике која прија радикалним круговима, али код обичног народа изазива зебњу и узнемиреност. Људи на северу се осећају угрожени, и сваку изјаву појединаца из Приштине, доживљавају као претњу, покушај инвазије, па се аутоматски спремају за такву ситуацију. То враћа сећање на ситуацију из 1999. године и тадашња искуства.

Сигуран сам да не би могли да изведу неку такву акцију на северу, али би и сам покушај

произвео трагичне последице и за дужи рок онемогућио било какву комуникацију. То би нас вратило на почетак, за 10 година уназад.

Не стиче се неки утисак да би Срби били у стању и имали капацитета да се одбране...

– Јако греше они који тако мисле. Много је људи данас у Митровици, много више него 1999. године, и много негативне енергије, а и превише оружја. То би било јако опасно, а реакција угрожених Срба била би бурна и потпуно је непредвидљиво у шта би се то претворило. То би дакле у сваком смислу био веома погрешан потез.

Ближе се албански избори на Косову. Прошле године став владе РС био је да Срби не излазе на те изборе. Шта се дешава ове године?

– У овом тренутку још нема става Владе, а оно што лично мислим јесте да нема довољно времена за озбиљну анализу предности или недостатака које ћемо имати, ако Влада подржи Србе да учествују на овим парламентарним изборима на КиМ.

Косовски Срби нису оспособљени да доносе сами важне политичке одлуке, и у оваквим ситуацијама увек гледају ка Београду очекујући јасну и правремену одлуку. Немуште, нејасне поруке углавном не разумеју, или су принуђени да слушају „тумачења“ локалних представника политичких партија „који имају информације из централе“ што је још горе.

У овом тренутку још нема става Владе, а оно што лично мислим јесте да нема довољно времена за озбиљну анализу предности или недостатака које ћемо имати, ако Влада подржи Србе да учествују на овим парламентарним изборима на КиМ.

Од формирања привремених институција смо прошли кроз различите фазе и трансформације ставова власти у Србији по овом питању. Потпуна подршка 2001, па делимична подршка 2004, до потпуног јединства власти у Србији 2007. год. око неучешћа Срба, што нашу политику према овом важном питању чини потпуно неконзистентном, а

Ако ми сами не средимо ситуацију на северу, средиће је неко други

Пише: Оливер Ивановић
уторак, 02 новембар 2010 19:23

збуњује све: Србе на КиМ, међународну заједницу, па и косовске Албанце са којима ћемо морати да разговарамо. Сталне промене ставова без подробне анализе, створеног консензуса и припремљене јавности – не могу бити добре.

Присталица сам учешћа у институцијама, са јаком екипом и пуном логистичком подршком, али не на основу ад хок одлуке.

Прошлогодишње необраћање владе Србима на Косову могло се тумачити и као немушта порука људима, мислим на оне јужно од Ибра, да ипак изађу на те изборе. Такође, може се стећи утисак као да Срби јужно од Ибра више готово уопште не гледају ка Београду, а да и ови северно све мање имају вере у државу... Људи су резигнирани....

– То би нам требало бити довољно искуство. Да овога пута будемо и правовремени и јасни.

Било би трагично по све нас да се тумачење стратегије Србије препусти појединцима на терену и њиховом „осећају“. То би код Срба створило конфузију и пољуљало кредибилитет владе Србије не само међу Србима, него и међу косовским Албанцима и међу странцима. Очекујем да Влада брзо изађе са ставом, који ће бити аргументован и који ће бити јасан за све Србе на Косову, јер ће их у противном само збуњивати. Такав став ће поштовати огромна већина Срба. Такав став такође неће предвиђати репресију према онима који другачије мисле.

Намеће се потреба за чешћим и ширим окупљањем Срба са КиМ, у формалном или неформалном формату.

Сталне промене ставова без подробне анализе, створеног консензуса и припремљене јавности – не могу бити добре.

Значи ли то да када је Косово у питању није најпожељније да разне странке и

појединци имају различите ставове, него да постоји један и јединствен став државе?

– Ја сам за то да свака странка има свој став, али је ствар у томе да ми као држава, односно Влада, морамо да изађемо са јасним ставом који ће бити јединствен и разумљив свим странама.

Да ли Срби ипак нешто имају од улажена у косовске институције или немају ништа као заједница, него се ради о неких пет људи и њиховим породицама и пријатељима, и да ли Срби уколико остану ван тих институција тону дубље у живот у гету, ван система, попут неког племена? Односно, шта Срби, посебно они јужно од Ибра, губе а шта добијају уласком у косовске институције?

– Прво, то је замка коју нам се подмеће од самог почетка – подела на Србе на северу и Србе на југу. Од самог почетка су покушали да нам продају причу: „Београд не мисли на вас“, међутим, то је избацило у први план једну другу констатацију. А то је да само Срби које подржава влада Србије имају јак кредибилитет и озбиљну снагу да нешто у оваквој ситуацији, и таквим институцијама промене. Без позива власти Србије неће бити велике излазности, па ће се на изборима појавити листе људи са, објективно речено, малим капацитетом и са малим могућностима да било шта ураде. Оног тренутка кад тога постану свесни, а схвате то веома брзо (јер их однос Албанаца према њима у то увери), онда све сведу на решавање сопствених проблема или бенифиције за мање групе у непосредном окружењу. Од таквог деловања нема користи за српску заједницу.

И на крају, када причамо о подршци владе, чула се некаква прича о томе како ће неко од вас из Министарства за КиМ да учествује у косовским изборима. Да ли има истине у тој причи и о чему се ради?

– Ја сигурно нећу, а не верујем да би то ико из министарства то урадио, јер би свако такво ангажовање, без сагласности Владе, било компромитујуће.

Нисам присталица „две политике“. То је можда корисно понекад, и понекоме, али Срби као народ нису способни за тако нешто. Такви покушаји само збуњују људе. Можда је било таквих случајева на недавно завршеним локалним изборима на КиМ, и мислим да је

Ако ми сами не средимо ситуацију на северу, средиће је неко други

Пише: Оливер Ивановић
уторак, 02 новембар 2010 19:23

то било веома лоше.

Ја сам за то да свака странка има свој став, али је ствар у томе да ми као држава, односно Влада, морамо да изађемо са јасним ставом који ће бити јединствен и разумљив свим странама.

Не можемо имати јавну и тајну политику. И не можемо да имамо политику до Ибра и јужно од ибра, него једну усклађену политику која ће покривати читаву српску заједницу. Тако ћемо имати бољи кредибилитет међу Србима, странцима, па и Албанцима. Подвојена политика и трикови могу да помогну само на краке стазе. Ја сигурно то нећу тако радити, то је ружно и контрапродуктивно. Ја могу да учествујем само и искључиво ако иза тога стане влада Србије. И то не само ова садашња, него и било коју будућа.

(Разговор водила **Ана Радмиловић**)